

Patientnära städ

Hygienombudsutbildning

Vårdhygien Region Västerbotten mars 2023

Hygienrutiner

Här finns dokument som beskriver hygienrutiner i vården

+ [Basala hygienrutiner](#)

+ [Operationsrutiner](#)

+ [Personalarutiner](#)

+ [Rutiner gällande fastighet och lokaler](#)

— [Städ-, tvätt- och desinfektionsrutiner](#)

- [Städinstruktioner i vårdlokal.pdf](#)
- [Vårdbädd och sängbord rengöring och desinfektion.pdf](#)
- [Hantering av smuts- och risktvätt.pdf](#)
- [Skötsel och kontroller av desinfektionsapparatur.pdf](#)

- [Andningshjälpmedel rengöringsrutiner.pdf](#)
- [Vårdhygieniska riktlinjer för bassängbad inom vårdverksamhet.pdf](#)

För vårdgivare

[Behandlingsstöd och vårdriktlinjer](#) —

[Bild- och funktionsmedicin](#)

[Hjälpmedel](#) +

[Funktionsnedsättning](#)

[Läkemedel](#) +

[Laboratoriemedicin](#) +

[Vårdförlopp](#) +

[Vårdhygien](#) —

[Aktuellt](#)

[Corona](#)

[Vårdhandboken](#)

[Hygienrutiner](#)

Övriga städdokument

I ledningssystemet:

- Riktlinjer för städning inom Region Västerbotten
- Städ rutiner inom Region Västerbotten
- Checklista utstädning efter infektioner
- Material för patientnära städning

Vårdhygiens hemsida:

- Gula kortet” för kemikalieval

Vårdhandboken

- avsnitt om städ

Beskrivning/Genomförande

Instruktioner om hygienrutiner, vad städvagnen ska innehålla samt städmetoder finns som film under www.larandelandsting.se och kurs städning. Där finns även en film för vårdpersonal som visar patientnära städning.

Tabellen nedan visar vilka objekt som ska städas, hur ofta och vem som ansvarar för utförandet.

Städojekt vägg	Städmetod	Frekvens	Städ-personal	Vård-personal
Dörr	Dammtorkas/avfläckas	1 ggr/vecka + avfläckas vid varje städtillfälle	X	
Dörrhandtag	Rengörs	Varje städtillfälle	X	X
Dörrkarm	Dammtorkas/avfläckas. Upp till 210 cm med hjälp av redskap	1 ggr/vecka + avfläckas vid varje städtillfälle	X	
Dörröppnare - snören, tryckknapp	Rengörs	Varje städtillfälle	X	
Element	Dammtorkas	1 ggr/vecka	X	
Fönsterbräda	Dammtorkas	1 ggr/vecka	X	
Garderob vårdrum - insida	Rengörs	Vid utskrivning		X
Garderob vårdrum - ovsida	Dammtorkas med hjälp av redskap	1 ggr/vecka	X	
Garderob vårdrum - utsida	Rengörs	1 ggr/vecka/vid behov/vid utskrivning. Handtag dagligen		X
Glaspartier - inre	Avfläckas	Varje städtillfälle	X	
Hylla – vid tvättstall*	Rengörs	Varje städtillfälle	X	
Hylla - väggfast	Dammtorkas	1 ggr/vecka	X	
Kakel	Rengörs	Varje städtillfälle	X	
Kodläsare/kortläsare	Rengörs	Varje städtillfälle	X	
Kontakt/uttag	Dammtorkas	1 ggr/vecka	X	
Lampa - vägg	Dammtorkas. Upp till 210 cm med hjälp av redskap	1 ggr/vecka	X	
Larmknapp	Rengörs	Varje städtillfälle	X	X
Ledstång	Rengörs	1 ggr/vecka	X	
List	Dammtorkas	1 ggr/vecka	X	
Ljusramp bakom patientplats	Dammtorkas	1 ggr/vecka/vid behov/vid utskrivning		X

- Vad är städpersonalens ansvar?
- Vad är vårdpersonalens ansvar?

Se dokumentet i ledningssystemet:
"Städrutiner inom region Västerbotten"
(3,5 sidor tabell med alla detaljer specificerat...)

Er uppgift

- Akut städning
 - Punktstädning
 - Punktdesinfektion
- Daglig patientnära städning
- Veckostäd vid patientplats?
- Slutstäd av patientplats

Det ska finnas **skriftliga städinstruktioner** där det ska framgå var och när det ska städas, hur ofta och av vem samt städmetod och kemikalieval.

Punktstädning och Punktdesinfektion

- Utförs direkt av den personal som upptäcker föroreningen.
- Punktstädning
 - spill av till exempel mat och kaffebläckor torkas upp med rengöringsmedel och vatten.
- Punktdesinfektion
 - spill av kroppsvätskor torkas upp direkt. Därefter desinfekteras ytan med ytdesinfektionsmedel innehållande tensid.

Daglig städ av patientnära ytor

- Inredning och utrustning vid patientplatsen
 - till exempel säng/brits, sänggrindar, sängbord, lampa, vårdpanel, larmknapp, stol och annat patientnära möblemang.
- Kritiska punkter och frekvens för desinfektion av dessa
 - Ytor eller utrustning som används eller vidrörs frekvent kan utgöra risk för smittspridning, t.ex. skötbord, gynstol, tagställe på gåbord – desinfekteras mellan varje patient
 - Definiera/riskbedöm utifrån verksamhet/patient

Toalettutrymmet är också patientnära yta men städas av städpersonal – kan behöva tittas till

Metod och medel

- Rengöring

- Noggrann mekanisk bearbetning av smutsiga ytor och föremål med rengöringsmedel och vatten alternativt fuktad microfiberduk.
- Avlägsnar smuts, fett och biologiskt material.
- Byt torkduk ofta, minst mellan varje patientplats, återdoppa aldrig.

- Desinfektion

- noggrann mekanisk bearbetning med engångsduk indränkt i desinfektionsmedel.
- Observera att desinfektionsmedel har inverkningstid för att avdöda smittämnen, minst 1 minut för alkoholbaserade medel.
- Desinfektion ska ske på en synbart ren yta för att få full effekt.
- Byt torkduk ofta, även en torkduk med desinfektionsmedel kan sprida smitta.

- Desinfektionsmedel

- Inom Region Västerbotten är förstahandsvalet av desinfektionsmedel för patientnära ytor och hjälpmedel alkoholbaserade medel med rengörande effekt/tensid. T.ex. Des +45 eller +72.

Veckostäd?

Veckostäd - vid längre vårdtid

- En gång i veckan och vid behov ska vårdbädd, söngbord, ljusramp, garderobens utsida och TV/dator kopplad till patientplatsen rengöras grundligt med rengöringsmedel och vatten.

Slutstädning

Slutstädning sker då patient skrivs ut, byter vårdplats eller avslutar isolering.

- Bädda ur säng och kassera engångsmaterial som bedöms förorenade.
- Rengör, desinfektera och återställ flergångsutrustning.
- Vårdrummet städas i två steg. Rengör först med rengöringsmedel och vatten. Använd gärna microfiberduk.
- Rengör vårbädden och samtliga ytor (säng, sängbord, larmknapp, stol, bord, övriga möbler, ljusramp, draperistång, TV/dator, garderobens in- och utsida, tvättställ och toalett).
- Även underreden och lådor granskas och rengörs.
- Desinfektera därefter tagytor och patientnära ytor med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel innehållande tensid

- Om fläckar finns på madrassöverdraget efter rengöring skickas det till tvätt.
- Öppna och inspektera madrasskärnan, risk finns att madrassen förorenats av vätskor som läckt genom överdraget.
- Förorenad eller trasig madrass kasseras. Överdrag som läckt kasseras också.
- Om räddningslakan förekommer hanteras detta enligt samma rutin som madrassöverdrag.
- Engångskuddar kasseras efter varje patient. För verksamheter som äger kuddar med kuddöverdrag av samma typ och material som madrassöverdragen gäller samma rutin som för madrassöverdragen.

I undantagsfall, efter individuell bedömning, kan rengöring och desinfektion med ytdesinfektionsmedel med tensid i ett steg vara tillräckligt vid kort vårdtid, synligt ren bädd och patient utan riskfaktorer för smittspridning.

Vårdbädden

- Vårdbädden innefattar sängens samtliga delar inklusive madrass.
- Olika rutiner förekommer på länets sjukhus vad gäller ägandet av madrasser vilket gör att en länsövergripande rutin för när rengöring ska ske inte kan skapas.
 - På NUS är madrass och madrassöverdrag kundägt av resp avdelning/ verksamhet.
 - I Skellefteå och Lycksele cirkulerar madrasser och madrassöverdrag mellan avdelningarna.
- Verksamheterna ansvarar själva för upprättande av en lokal rutin som säkerställer att överdrag tvättas minst 1g/år samt att madrassens kvalitet säkerställs.
- Då madrass tas i bruk märks både madrass och madrassöverdrag med datum och årtal.
 - Hållbarhetstid för respektive madrass anges av tillverkaren eller efter bedömning från den som är utsedd att inventera madrasser.
- Madrassöverdrag tvättas i 60°C eller mer minst en gång/år och vid behov.
- Märk överdraget med datum och år vid varje tvätt.
- Överdragen skickas som kundägt gods till tvätteriet.